

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مریم بخشنده فر، ۱۳۹۵

معرفت عقلی و معرفت قلبی از دیدگاه علامه طباطبایی

در پژوهش حاضر آراء و اندیشه‌های فیلسوف بزرگ عصر حاضر مرحوم علامه طباطبائی را در باره معرفت عقلی و قلبی، در ضمن چهار فصل بررسی کرده‌ایم. و ماهیت و چیستی عقل و قلب، ماهیت و چیستی معرفت عقلی و معرفت قلبی، کیفیت ربط معلوم بالذات و معلوم بالعرض و چگونگی ابتناء علم حصولی بر علم حضوری، و دیدگاه خاص علامه طباطبایی در باره صور علمی مجرد از ماده در فصل نخست مورد کاوش و بررسی قرار گرفته است. و در دومین فصل ارتباط ذهن و شناخت عقلی، و مسبوقیت علم به کلیات به علم به جزئیات، و منشأیّت نخستین حواس برای شناخت و معلومیت تمامی معلومات ذهنی به علم حضوری، و اتخاذ، تمامی علوم حسّی، از احساسات و انفعالات، درونی انسان، مجرد علم از ماده و خلوّ آن از قوّه و کیفیت ربط علم حضوری و علم حصولی، اعدادی بودن اتصال به جهان مادی برای دریافت صور مجرد، از موضوعاتی است که در دومین فصل این رساله بدان پرداخته‌ایم.

و در فصل سوم که به معرفت قلبی و شهودی اختصاص یافته است موضوعاتی از قبیل قلب در قاموس قرآن کریم شهود و معرفت شهودی از نگاه علامه طباطبائی تعریف شهود و اشکال سه گانه شهود و تساوق قلب یا فؤاد و نفس انسانی مورد بررسی قرار گرفته است. حدود و گستره و قلمروها و محدودیت‌های هر یک از دو معرفت عقلی و قلبی و موانع و حجاب‌های هر یک از این دو معرفت، موضوعاتی است که دیدگاه‌های علامه طباطبائی را در باره‌ی هریک، در این رساله به بحث گذارده‌ایم. و فصل چهارم نیز جمع بندی ای است از مجموع مباحص فصل‌های گوناگون این رساله.

کلیدواژه‌ها: عقل، قلب، معرفت عقلی، معرفت قلبی، علم حصولی، علم حضوری، کشف و شهود، ادراکات اعتباری.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۱۰۹۳۲۰۰۱

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۰۶/۰۱

رشته‌ی تحصیلی: فلسفه و حکمت اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر حسین بهروان